

חכמת נשים

פרשת וארא התשיב"ד

דברים יקרים מלב אל לב
מאת הרבנית
נעמי שמואלי תליט"א
אשת חבר

למו"ר ועט"ר הגה"צ
רבי בניהו שמואלי שליט"א
ראש ישיבת המקובלים
"נדר שלום" תב"ץ

גליון מס' 263

מכות מצרים

בפרשת וארא, לאחר מה שסופר בפרשה הקודמת על הסבל הנוראי ועל שיעבוד מצרים קשה שעבר על עם ישראל, לאחר 210 שנה מגיע משה רבינו, לאחר שהקב"ה נגלה אליו ושולח אותו אל פרעה.

פעם אחר פעם ניגשים משה ואהרן אל פרעה, ומבקשים ממנו בשם ה' לשלח את עם ישראל מהעבדות, ולהוציא אותם לחופשי.

עם ישראל שעברו את התהליך המיוחד הזה בשיעבוד במצרים, כמו שאמר הקב"ה לאברהם אבינו "כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה", שעל ידי הייסורים הללו זכו לקבל את התורה, במעמד הר סיני לאחר חמישים יום מצאתם ממצרים.

פרעה הרשע כופר בהקדוש ברוך הוא, וממאן לשלוח את עם ישראל, אלא שאז הקב"ה מביא עליו מכות גדולות, שלא ישכחו לדורי דורות.

וכבר שאל הבן איש חי מדוע הקב"ה הביא על המצריים עשר מכות ולא מכה אחת שהיתה מכריחה אותם לשלח את עם ישראל?

אלא יבואר על פי משל לאישה שנתנה בנה למינקת שתניקהו, ולימים חלה אותו תינוק, ולא ידעו איך לתת לו את התרופה החריפה לשתות, עד שהחליטו השופטים שהמינקת חייבת לשתות את התרופה, ועל ידי שמאכילה אותו, כך יקבל את הנוגדנים ויתרפא.

המינקת התנגדה בכל תוקף. אבל זה לא שינה את גזר הדין, כי אמרו לה שמכיון שהתינוק הזה לא אוכל כלום מלבד החלב שלה, א"כ מניין באה לו מחלה זו, כי אם ממנה, ולכן היא זו שצריכה לדאוג לרפואתו.

כך עם ישראל שירדו באמונתם ובצדקותם בגלל המצריים, דין הוא שהם יסבלו את כל המכות הללו כדי שעם ישראל יראו ויווכחו כי אין עוד מלבדו יתברך שמו.

ולא היה מספיק בשביל זה מכה אחת, כי המטרה היתה ללמד את עם ישראל את האמונה, ובכל מכה קנו עם ישראל, רובדים אחרים של אמונה בה' יתברך.

אלו הן המכות שנימנו בפרשתנו, מתוך עשר המכות שניתנו על המצרים במצרים. והגאון מן החיד"א זצ"ל הביא להם טעמים.

דס - מדברי המדרש משמע, שהיאור היה אלהיו של פרעה, ואילו המצרים עבדו לטלה. ולפיכך, כשהציע פרעה שיזבחו את זבחיהם

אשרת

חיל

מי ימצא

ורחוק

מפנינים

מנרה

המשך בעמוד הבא

הכפלת ניסים

במצרים, השיבו משה: "הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם, ולא יסקלונו," - עובד אתה ליאור ולפיכך הרשית שנזבח טלאים. אבל המצרים שעובדים להם, יסקלונו. ולפיכך במכה הראשונה הפך היאור לדם, כי דם בגימטריא טלה, להורות שהאלילים של פרעה ועמו כאחד אינם חשובים ואין בהם ממש.

צפרדע - הצפרדעים קפצו לתוך התנורים הלוהטים, וחז"ל אמרו שמהן למדו חנניה מישאל ועזריה שמסרו נפשם על קדושת השם, כשהשליכום לכבשן האש על שלא השתחוו לצלם. ואופן מכה זו בא במידה כנגד מידה, כשם שהמיילדות מסרו נפשן כדי שלא להמית את הילדים כגזירת פרעה, כך נקם הבורא יתברך במצרים במכה שיש בה מסירות נפש.

כנים - בתחילה כתיב "והיה לכנם בכל ארץ מצרים" חסר יו"ד. ולבסוף כתיב "כל עפר הארץ היה כנים", ויש בו יו"ד. וכתב רבנו מהר"א מגרמיזא זצ"ל, שבא להורות שהיו עשרה קבין של כינים על כל מצרי ומצרי.

ערוב - בספרים הקדושים אמרו, שכל ארבע המלכויות ששעבדו בישראל – בבל ומדי, יון ורומי - היו במצרים והשתתפו בשעבוד. ואילו לא חטאו ישראל בעגל היה שעבוד מצרים עולה גם לשעבוד מלכויות. והואיל והמלכויות נמשלו בנבואת דניאל לבעלי חיים, לקו בעירוביית חיות.

דבר - אמרו חז"ל, שהדבר נלווה לכל מכה ומכה. וכבר שאלו מדוע איפוא לא נצטוו ישראל שלא לצאת מבתיהם בכל המכות, כפי שנצטוו על כך במכת בכורות עקב הדבר שהתלווה אליה. ויתכן, שבכל המכות היו ישראל בארץ גושן שם לא היו המכות. אבל במכת בכורות באו המצרים לגושן כדי להנצל מהמכה, ולפיכך נצטוו ישראל להסתגר בביתם.

ברד - גילו חז"ל, שהמצרים לא דנו את ישראל בשריפה, כדי שלא יענישם ה' באש, אבל זרקום ליאור, כי נשבע ה' שלא יביא עוד מבול. ולא ידעו כי אמנם מבול הוא לא יביא, אבל יגרום לכך שיכנסו מעצמם לים סוף. ולכן הביא עליהם ברד ואש מתלקחת בתוכו, להראותם שיכול להלקותם במים כבאש.

הקב"ה יעשה לנו ניסים ונפלאות "כימי צאתך מארץ מצרים הראנו נפלאות", במהרה בימינו ובקרוב. אמן.

בברכת שבת שלום

נעמי שמואלי

מעשיות וחיזוקים

על רבינו מרדכי שרעבי זיע"א

אל תעשו את הניתוח

אברך אחד צעיר נחלה במחלה בראשו באופן מסובך, והזעיקו את המקובל האלקי רבינו יצחק כדורי זיע"א לחדרו של החולה, וכשבא לשם התעכב מספר רגעים אצל המזוזה, וכששאלוהו לפשר הדבר אמר להם כי הוא רואה את מלאך המוות מסביב למיטתו של החולה, ובעת מנסה להרחיקו משם. ואכן מצבו של אותו אברך היה רע מאוד, והרופאים אמרו נואש לחייו, והחלטתם היתה לעשות ניתוח בראשו, אולי יועיל הדבר.

בני משפחתו לא ידעו מה לעשות ופנו אל רבינו, כששמע רבינו על כך אמר להם חד משמעית 'לא לעשות את הניתוח', והוסיף ואמר שאם יעשו את הניתוח, הוא נותן לניתוח זה הצלחה של שלשה אחוזים בלבד. אמנם עצתו הברורה שיניחו לו ונעשה לו פדיון ותיקון, ויבריא ויאריך ימים...

המשך בשבוע הבא...

כדורי בשר עוף ושמיר לחמין

המצרכים:

- 1 ק"ג בשר בקר טחון
- 1 ק"ג חזה עוף טחון
- 3 חבילות שמיר
- 2 בצלים בינוניים
- 5 כוסות אורז
- 4 כפות מלח שטוחות
- חצי כפית פלפל שחור
- 1 כף כורכום גרושה

אופן ההכנה:

קלפי הבצלים וגרדי בפומפיה גסה, סחטי המיץ של הבצלים ביד. קחי את חבילות השמיר והשרי שלש דקות במים עם מלח, הסירי עלים צהובים, השאירי רק עלים ירוקים, וקצצי דק דק. שטפי בקערה נפרדת את האורז הברור וסנני מהמים. הוסיפי לקערה גדולה את כל התומרים, וצרי ביד כדורי בשר יפים בגודל כרצונך. (אפשר להכין מראש ולהקפיא). ביום שישי כשמכינים את החמין, תפז"א בשר שועית וכו', הוסיפי כמות מים שתכסה את הכל, והרתיחי, כשהכל רותח ומבעבע, הכניסי את כדורי הבשר לתוך המים (גם אם הם לא נכנסים לגמרי בתוך המים רק חצי, הם יתבשלו ע"י האדים)

לבריאות ובהצלחה
שבת שלום